

ኢዲዮ መጽሐፍ
ደቂቀ ተወልደመድኅን

ደራሲ
ጌታቸው ረዳ

(ሀዳር 2004 ዓ.ም)

ዋጋ \$20.00

P.O.Box 2219

San Jose, CA

95109

getachre@aol.com

(408) 561-4836

www.ethiopiansemay.blogspot.com

ስለ መጽሐፉ ለማንበብ ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ጽሑፍ ይመልከቱ።

ደቂቀ ተወልደመድኅን
ወያኔዎች የደበቁት የፕሮተስታንት
ታሪክ በትግራይ

ደራሲ
ጌታቸው ረዳ
(ሕዳር 2004 ዓ.ም)

የአዋጅ ደወል አስተጋቡ። ዓድዎ ከተማ መሃል ገቢያ ላይ በተባለው ቀን እና ሰዓት ሕዝቡ ጤም ብሎ አረጋግጦ ወጣት፤ ሴት እሰላም፤ ክርስትያን ሳይላይ በሙሉ ገቢያውን አጥለቀለቀው። 27ቱ ሃይማኖት ነክ ተከላሾች እና ማሕበራዊ ነክ ወንጀል የፈጸሙ ተራ ወንጀለኞች ጋር ተደምረው በጠቅላላ 44 አሰሪዎች ጥንድ፤ ለጥንድ በሰንሰለት በአግረ ሙቅ ታሰረው ከፍተኛ ችሎት ወደ እሚሰማው ቦታ በጠባቂዎች ተይዘው ወደ ገቢያው እንዲመጡ ተደረገ። የሕዝቡ ብዛት ከመጠን በላይ ስለሆነ እነሱን ገፈትሮ ወደ ችሎቱ ለመድረስ ጠባቂዎቻቸው ከሕዝቡ ጋር ከባድ ትግል ገጠሙ። ተመልካቹ አሰሪዎቹን ለማየት እንዳንዱ ካብ ላይ፤ እውንዝ ባሻገር ላይ ባሉት ጉብታዎች እና አጥሮች ላይ ተንጠላጥለው ይመለከታሉ። በቀርብ ርቀት የተሰገሰገው ተመልካችም እነሱን ለማየት አንገቱን እያሰገገ/አየተንጠራራ እረስ በርስ ይገፋፋል።

አሰሪዎቹም አንዳንዶቹ እምባ ያቀራሉ፤ አንዳንዱም ለጠላት ደስ አይበለው ካንገት በላይ ፈገግ እያሉ ይሰቃሉ። እንደምንም ብለው ዘበኞቹ ከሕዝቡ ጋር ተጋፍጠው ማሰገቢያ በመክፈት አሰሪዎቹን ወደ ችሎቱ ፊት ወደ መሃል አሰገቧቸው።

በጣም የሚያስፈራው እና እንዲህ ብታደርግ “ወዮልህ” በማለት ሕዝቡን የሚያስጠነቅቁ አሰፈሪ እቃዎች እመሃል ይታያሉ። እገቢያው ላይ ካለው መጠነኛ ዛፍ የተንጠለጠለ አለንጋ እና ረገርም ጅራፍ እና ፈንተት ብሎ በተዘጋጀው ልዩ ጠረጴዛ ላይም ስታየው የሚያስፈራ የሰላ ቢላዎ ይታያል።.....” ከመጽሐፉ የተቀነጨበ

ይህ ታሪክ በአገር ውስጥ ደራሲ ሲታተም የመጀመሪያ መጽሐፍ ነው። ያልተጻፉ ብዙዎቹ ታሪካቸውን አፈላልገን አሁን ላለው ሕዝብ እና ለተከሰው ትውልድ በሃሰት ሳይሆን ታሪኩን በአውነት ዘግቦ ታሪኩን እንዲገነዘብ ማድረግ አገራቸውን በሚያፈቅሩ ዜጎች መካከል ያለበት ከባድ የሕልና ግዴታ እና ሸክም ነው።

ታሪክ ማለት በአመዛኝ መልኩ በሁለት ጎራዎች በተከፈሉ ተቃራኒ እይታዎች የተከናወኑ የማሕበረሰብ ህይወት የሚያገኙት ዘገባ ነው። ደቂቅ ተወልደውና ጎን ብዩ የሰየሙት ይህ መጽሐፍ የሚያትተው፣ በጥንቱ ዘመን ትግራይ ውስጥ በዓድቀው ተወላጅ በአለቃ ተወልደውና ጎንባሩ እና በአክሱም ተወላጅ በአለቃ ጉብኤ ጉብኤ የተመራው የኢጥንጃሊካል(ፕሮተስታንት/ክንጂ) ሃይማኖት እንቅስቃሴ ከአካባቢው የአርቶዶክስ ሃይማኖት መሪዎች፣ አማኞችና የአካባቢው ተወላጅ በነበሩት አስተዳዳሪዎች መሃል የታዩ የእምነት “ፍጭት” በጥልቅ የሚያገኙት ነው። በፍጭቱ ሂደት የተወሰዱ

የጭካኔ እርምጃዎች ዘግናኝ የሆኑ የከፋ እርምጃዎች (ኤስቲራም ሜገር) ተወስደዋል። የተጠቀሱት ሁለቱ መሪዎች ወደ ፕሮተስታንት እምነት ከመካኘኛቸው በፊት ወላጆቻቸውም ሆኑ አራሳቸው የአርቶዶክስ ተዋህዶ ሃይማኖት አማኞች እና በተዋህዶ ትምህርት የመጡ የተከበሩ ሊቃውንት ነበሩ። በአዲሱ እምነታቸው ምክንያት የገጠማቸው ተቃውሞ ላለመሸገፍ እስከመጨረሻ ተታትረው በጻናት በመቆም በመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ላይ እየተከራከሩ በርካታ ተከታዮች በማፍራታቸው አስተዳዳሪዎች፣ የሃይማኖት መሪዎችና መካከላት ከየገዳማቱ የተሰሰቡ ብርቱ ተቃውሞ ደርሶባቸው ለአስራት፣ ለአርባት፣ ለግርፋት፣ ለቤት አጦት፣ ከማሕበረሰብ መገለል እና በመጨረሻም ለሰደት ተዳርገዋል።

ይህ መጽሐፍ ለመጻፍ ያነሳሳኝ ምክንያት ህወሓት/ወያኔዎች ለአማራ እና ለአማርኛ ቋንቋ መረን የለቀቀ የጎሳ ጥላቻቸው በጉሰኝነት ጥማት የታመመው ልቦናቸውን ለማርካት ሲሉ፣ በ14ኛው ክፍለዘመን የገነጠው የቤተክህነት ሊቅ በነበረው በገናኛው ንጉሥ ዘርአ ያዕቆብ ላይ የጥላቻ መርዛቸውን በንጉሡ ታሪክ ላይ በመርጨት፣ የውሸት መጽሐፍ በመጻፍ፣ በአዛው ዘመን በነበሩት በታወቁት የትግራይ መካከላው በአባ አስጠፋኖስ እና ተከታዮቻቸው (ደቂቅ አስተፋኖስ በመባል ይታወቃሉ) የተመራው ለየት ባለ ባልተለመደ መልኩ የተከሰተው የሃይማኖት ክርክር (እንቅስቃሴ) ምክንያት፣ የትግራይ አበምኔቶች ተቃውሞአቸውን በጋለ ቁጣ በማሳየት ክርክሩ እየጠፈ ከቁጥር በላይ እየሆነ በመሄዱ በደቂቅ አስጠፋኖስ ላይ ሕግን ያልተከተለ የሃይረል አርምጃ መውሰድ እንደጀመሩ ታሪኩን ከክቡር ፕሮፌሰር ጌታቸው ኃይሉ የተጻፈውን “ደቂቅ አስጠፋኖስ” መጽሐፍ ያንበባችሁ ዜጎች የምታስታውሱት ታሪክ ነው። በዚህ መልኩ ነገሩ እየጋለ ሲሄድ የትግራይ አበምኔቶቹ ለክርክሩ አልባት ለማስገኘት ይመቻቸው ዜጎቹ ጉዳዩን ወደ ቤተክህነቱ ሊቅ ወደ ንጉሥ ዘርአ ያዕቆብ ሥልጣን በላይ ንጉሡ ወደሚኖርበት ወደ ድብረብረብ (ሸዋ) ድረስ በመውሰድ ክርክሩን አስቀጠሉት።

በክርክሩ ወቅት በንጉሡ እና በአባ አስጠፋኖስ መሃል መግባባት የነበረ ቢሆንም፣ ተቃዋሚዎቻቸው ንጉሡን ለማሳመን ብዙ ክሶች ደርድረው ለማሳቀጥ በመጣር ባንዳንድ ጎዳኖች ላይ ያለመግባባት ተከስቶ፣ ንጉሡ ከረር ያለ ቅጣት በመኖኩሲው በአባ አስጠፋኖስ ላይ በይፍ ቅጣቱ ተግባራዊ እንደሆነም የሚታወስ ነው። ያ ብይን በማስታወስ ነው ዛሬ ወያኔዎች በ14ኛው ክፍለዘመን የተፈጸመው ሃይማኖታዊ የአስተዳዳሪ ውሳኔ በጎሳ ፖለቲካ ተርጉሞው “አማራ” አያሉ የሚጠሩት ንጉሥ ዘርአ ያዕቆብ የትግራይ ጥላቻ ስለነበረው እንደ እነ አባ አስጠፋኖስ እና ተከታዮቻቸው የመሰሉ የትግራይ የሃይማኖት ፈላጎቶች አብባው የእንዳይወጡ በማስብ በአንጭጩ እንዲቀጩ አድርጓል። በማለት ንጉሡ ዘርዓ ያዕቆብን በጸረ ትግራይነት ከሰውታል።

በጣም የሚገርመው “የሸዋ አማራዎች” የትግራይ ጥላቻቸውን የጀመሩት በዛው በ14ኛው ክ/ዘመን ጀምሮ ነው በማለት አማራው እና ትግራው በጠላትነት እንዲተያይ መርዛቸውን በመርጨት የጻፉትን የሃሰት መጽሐፋቸውን ከሸፈቱበት “ከደደቢት” ያመነጩት የፈጠራ “አተላ ታሪክ” መሆኑን የማሳይበት በመረጃ የምክራ-ክርበት ሊላው መጽሐፈ ነው። እኔ በዚህ መጽሀፍ ያቀረብኩት የታሪክ ሰነድ “ትግራይ ውስጥ” በ19ኛው ክ/ዘ መግቢያ ከላይ በተጠቀሱት ሁለት ሰዎች የተመራው ተመሳሳይ የሃይማኖት እንቅስቃሴ ተነስቶ በነበረበት ወቅት በወቅቱ የነበሩ የአካባቢው ተወላጅ የመንግሥት ባለሥልጣኖች አዲሱን የሃይማኖት ክርክር ባስነሱና በጻፉት በዓድቀው ተወላጅ በአለቃ ተወልደውና ጎንባሩ ጉብኤ ጉብኤ እና ተከታዮቻቸው ላይ የተፈጸመው የፀፀ ክ/ዘመን አፍትሃዊ እና የግፍ ድርጊት በትግራይ ተወላጆች አስተዳዳሪዎችና ውሳኔ አስፈጻሚዎች የተከናወኑ የአርስ በርስ ድርጊት ስለነበረ፣ “የትግራይዎች የውስጥ ገመግሞ” ላለማረጠጥ

ሲሉ፣ወያኔዎች ይህንን ታሪክ አውቀው በመደበኛ 'አንድ ጥዋት ውሃ የነጡ ወርቆቹ የትግሬ ነገሥታት እና አስተዳዳሪዎች በሙሉ' የፍትሕ ሰዎች፣መብት አስከባሪዎች፣አገር ወዳደች" የደቂቁ ምኒሊክ እና ደቂቁ ዛርአ ያዕቆብ አማራዎች ግን'አገር ሻጮች፣ከዳተኞች፣የዜጎች መብት ተጋሪዎች፣ ፍትሕ አልባዎች፣የትግራይ የጀግንነት እና ፍትሕ ታሪክ ዘራፊዎች..." እየሉ አገል ስለሚመደቁ ያንን ውስጥ ነገሮቻቸውን ላለማስወጣት ሲሉ እፊታቸው ላይ ተገትሮ እያዩት ያለውን በየቤታቸው የተደበቀው የቅርብ ጓዳቸውን ትተው በ14ኛው ክ/ዘመን ተፈጸመው በሺህ ኪሎሜትር ርቀት ወደ አሚገኘው ደብረ-ብርሃን / ወደ ሸዋ ከ/ሃገር/ አሻግረው በመመልከት የራሳቸውን የቅርብ ዘመን ጉድፍ እንዳላዩት ሆነው ሆነ ብለው "ዓይኖቻቸውን በጥቁር ጨርቅ ሸፍነው" የ19ኛውን ክ/ዘ ትልቁን የትግራይ የግፍ ተራራ አይተውት እንዳላዩት አንብቦሰው በጉሰኝነት ስሜት፣ዘልለውት በማለፍ ወደ 14ኛው ክፍለዘመን ጉብ ብለው በወቅቱ የተፈጸመው ሃይማኖታዊ እና አስተዳዳሪዊ ብይን ወደ ጉሳ ፖለቲካ የተረጉሙትን የወያኔዎችን ማለፊያ የለለው የታሪክ ብርሃ አውነቱን ለሕሊና ፍርድ እንዲቀርብና የገዛ መልካቸውን በዚህ መጽሐፍ እንዲያዩበት ይረዳቸው ዘንድ የጻፍኩት የመጽሐፍ መስተዋታቸው ነው።

ለእናንተ የኢትዮጵያ እውነተኛ አገር ወዳደች የሆናችሁ ሁሉ የማስተላለፊው መልእክት ቢኖር 'መጽሐፉን በመግዛት' ወያኔዎች የትግራይን አዲስ ትውልድ ለመመረዝ በብዛት እያሳታሙ የሚያስራጩባቸው በውሸት የታጀቡ ጎሰኛ መጽሐፍታቸውን መቋቋም የሚቻለው ከግንኙኝነት የጸዱ ሚዛናዊ መጽሐፍቶችን እየዘገቡት መጪው ትውልድ እንዳይሞኝ መከላከያ ሰነዶች እንዳያረጋው ማድረግ ነው። ይህ ጉብኝ ባሕሪያቸው ለመመርምር ይህ መጽሐፍ ስጽፍ የታዘቡበት ነገር ካለ፤ "በ 14ኛው ክ/ዘመን የተፈጸመውን ግፍ፣ በ19ኛው ክ/ዘመን የኖሩ አስተዳዳሪዎች እና ማህበረሰቦች ሲደግሙት፣በ20ኛው ክ/ዘመን አየኖሩ ያሉት ወያኔዎች በ14ኛው እና በ19ኛው ክ/ዘመን የተፈጸመውን ግፍ ሳይማሩበት ያንኑን ድርጊት አነሱም እንደገና ሲደግሙት ስመለከት፣ ከ14ኛው ክ/ዘመን ሕሊና መውጣት ያቃታቸው እነዚህ ትውልዶች በ14ኛው ክ/ዘመን የተፈጸመው ግፍና ስሕተት አንስተው የ14ኛው እና የ19ኛው ክ/ዘመን የነበሩትን መሪዎች ሊከሰሱ እና ሊወቅሱ የሚችሉበት ሞራል ከየት እንዳገኙት ሳስበው'ድፍረታቸው" በጣም ይገርመኛል።"

ስለ መጽሐፍ ማንሳት ላልቀረ አንድ ነገር ልበል። ካሁን በፊት ያሳተምካቸው መጽሐፍቶች ከወያኔ በላይ መጽሐፍቶቹ እንዳይሰራጩና ለሕዝብ እንዳይዳረሱ ብዙ ሴራዎች የጉነጉኑ ቀናተኛ ግለሰቦች እና በተቃዋሚነት የቆሙ የፖለቲካ መጻኑ አ ድርጅት አባሎችና ድረገጽቻቸው እንደነበሩ ካሁን በፊት አስቃውሸኦቻቸው እንደነበር የሚታወስ ነው። ሆኖም በጠንካራ አርቆ አሳቢ አገር ወዳድ ግለሰቦች ብርታት እና ትብብር መጽሐፍቶቹ ከሞላ ጎደል ተሰራጭተው ለትውልድ እንዲተላለፉ ያደረጉ ወጣቶች፣ ግለሰቦች እና ደምበኞች አጅግ የከበረ ኢትዮጵያዊ አክብሮት እና ምሳርፍን ለማስተላለፍ አወዳሰ። ዛሬም በቁጥር እጅግ በጣም ጥቂት የሆኑ ቅጆች ያሳተምኩት ይህ መጽሐፍ ለትውልድ እንድታስተላልፍላት እንደገና በድጋሜ ጥሪዬን አቀርባለሁ።

"አንዲት ኢትዮጵያ" እንደቀድሞ ህያው ሆና የተነጠቁበትን ዳር ድንበሯን፣ሰንደቃላማን እና ኩብሯን ከሞየ በፊት ለዘመናት ታፍራ እንደነበረችው ለማስመለስ የወያኔ የውሸት ሰነዶች ከታሪክ መድረክ አሳፍረን የምናስወግደው በእውነት የተመረከው ሰነድን በማቅረብ ትውልድን ማስተማር ስንችል ብቻ ነው። ከዚህ ወዲያ ለትውልድ የምናወርሰው የተከበረ ጎደል ሊኖር አይችልም።

እኔ ጉሳዬ ትግሬ ነኝ። ለብዙ ጊዜ የነሱን ውሸት ለመጋራት ብዙ የማታለያ የምቻት መማለጃ ምልጃዎች አቅርበውልኛል።ጠንካራ ኢትዮጵያዊነቱ መበገር ስላልቻሉ፣ ተሰፋ ብቁርጥ ብለው በዚህ ይደናገጥና ይተውን ይሆናል በማለት ትግሬነቱን ለመንጠቅ አጉል የሆኑ ብዙ የውሸትና ጉሳኛ መከራዎች እና ስደቦች ለብዙ አመታት በወያኔ ጀሌዎች ተሰንዘረውበናል።የግብዝነታቸው ክምር መጠኑ ሲበዛ አንዳንድ በጣም እያሳቀኝ መከናኛ አደርጋቸዋለሁ።ውሸት እና የዘረኛ ሳላመውን ስላልተከተልክ ማንነትክን ለመንጠቅ ከሚሞከር ግለሰብ ወይንም ድርጅት የከፋ አራዊት በምድር ውስጥ ሊኖር አይችልም።በአራዊት ባሕሪያቸው ማንነቱን ለመጋፋት በተጋኝቶቹ ቁጥር እየቀየሩ የሚለባሰባቸው የናዚዎችና የፋሺስት ካባቸው አራሳቸው በጫሩት አሳት ሳቃጥልላቸው እጅግ አረካለሁ።መከናኛም አደርጋቸዋለሁ።ደስታዬ ግላዊ ሳይሆን ሕዝባዊ ደስታ ነው። በነዚህ የታሪክ አተላዎች ምክንያት፣ አብዛኛው ኢትዮጵያዊ ቆሽቱ ያረረውን ያህል አዲስ መጽሐፍ አሳትሜ ቆሺሰታዊ ካባቸው ባቃጠልኩላቸው ቁጥር ዜጎች በጣም ሲደሰቱ ስመለከታቸው "ድካሜ አንድ ጉም ይበንናል"ደስታዬ ወሰን የለውም። ወያኔን በታሪክ መድረክ መጋፈጥ ጠንካራ መንፈስ እና ቆራጥነት የሚጠይቅ ቢሆንም የሕሊና አርካታ እና እድይታ/ገለገር/ነው የምለውም ለዚህ ነው።

እነኚህ አውሬዎች የሰው ሥጋ የለበሱ የአዳም እና የሄዋን ቋንቋ የሚናገሩ “ያልተገሩ አራዊቶች” ትግሬነቴን ለመንጠቅ በሚያደርጉት የአራዊት ባሕሪያቸው ምክንያት ጓዳቸው እያሰፈተሹ መሆናቸውን መገንዘብ አቅቷቸዋል። ዛሬ ወያኔም ሆነ ማንኛውንም ጎሰኛ በፈጣሪ ሥልጣን ውስጥ ገብቶ የዘር የደምና የአጥንት ጥራትና ቆጠራ ውስጥ የሚፈተፍት መስፍናዊ አውሬ ካለ የትግሬን ጎሳ አመሰራረት ታሪክ ወይም የኢትዮጵያን ህብረተሰብ የደም ትስስር አያውቅም ማለት ነው። ሌላ ቀርቶ ከአውሬነት ሕሊና መውጣት አቅቶት አገርን ያክል ለባዕዳኖች ሲያስረከብ ከነበረው ከመለስ ዜናዊ አስገራሚ የህይወት ቅስፈትና የፈጣሪ ቁጣ እንኳ ማመር አቅቷቸው የባንዳ እና የፋሺስት ታሪክ ትቶላቸው የሄደውን መመሪያውን እንቅጥልበታለን ብለው ሲግማሙ ሳስተውላቸው “አራዊቶቹ” ዛሬም ከዛው ተብትብ አስሮ ከወጠራቸው አራዊት ሕሊናቸው ሰብረው መቻ መውጣት እንደሚችሉ ሳስበው ለነሱ አሳቀቃለሁ። አራሳቸውን ነፃ ማውጥ ካልቻሉ ከአውሬ ሕሊና መውጣት ያቃታቸው እነኚህ የሰው አውሬዎች የሚያሰራጩቸውን የውሸት መጽሐፍቶቻቸው መጨው ትውልድ እንዲታገላቸው ያመቸው ዘንድ የበኩሉን ድርሻ ለመውጣት መጽሕፈቶች ጽፎአለሁ። ከናንተ የሚጠበቀው ግዴታ ደግሞ ይህ ታሪካዊ አዲስ መጽሐፍ በማሰራጨትና “የአውጎት ብርሃን” ላለማየት ዓይናቸው ጨፍነው፤ የውሸት እንቅልፍ ተኝተው፤ እያንኩራፉ ያሉትን አብዛኛዎቹ የትግሬ ምሁራን ከተኾበት ቀስቅሳችሁ እንዲያነበት ይህ የብርሃን መጽሐፍ ዓይናቸው ላይ እንዲበራ ማድረግ ይጠበቅባችኋል።

በጣም አመሰግናለሁ
ጌታቸው ረዳ
P.O.Box 2219
San Jose, CA
95109
getachre@aol.com
(408) 561-4836